

บทที่ 1

บทนำ

หลักการและเหตุผล

ห้างหุ้นส่วนจดทะเบียนที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายไทยที่มีทุนจดทะเบียนไม่เกิน 5 ล้านบาท สินทรัพย์รวมไม่เกิน 30 ล้านบาท และรายได้รวมไม่เกิน 30 ล้านบาท ได้รับยกเว้นไม่ต้องจัดให้งบการเงินได้รับการตรวจสอบและแสดงความเห็น โดยผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ทั้งนี้ตั้งแต่งวดบัญชีสิ้นสุดในหรือหลังวันที่ 31 ธันวาคม 2545 เป็นต้นไป แต่ระเบียบเกี่ยวกับการตรวจสอบและรับรองบัญชีตามมาตรา 3 สักตแห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศอธิบดีกรมสรรพากร ยังกำหนดให้ห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลต้องจัดให้มีการตรวจสอบและรับรองบัญชี และยื่นพร้อมแบบแสดงรายการภาษีเงินได้ โดยผู้ตรวจสอบและรับรองบัญชี ซึ่งได้แก่บุคคลดังต่อไปนี้

1. ผู้สอบบัญชีภาษีอากร ที่ขอขึ้นทะเบียนและได้รับใบอนุญาตจากอธิบดีกรมสรรพากร
2. ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตตามกฎหมายเกี่ยวกับการสอบบัญชีที่ขึ้นทะเบียนกับกรมทะเบียนการค้า

จึงเป็นที่น่าสนใจศึกษาว่าห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลข้างต้นมีการเลือกใช้บริการจากผู้สอบบัญชีรับอนุญาตหรือผู้สอบบัญชีภาษีอากร และมีปัจจัยใดที่มีผลต่อการเลือกใช้บริการ โดยศึกษาจากห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งมีจำนวน 4,528 แห่ง¹ ทำให้ทราบปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกใช้บริการเพื่อเป็นแนวทางแก่ห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลอื่น ตลอดจนการได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อผู้สอบบัญชีรับอนุญาตและผู้สอบบัญชีภาษีอากรในการให้บริการตรวจสอบ และรับรองบัญชีต่อไป

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกใช้บริการตรวจสอบและรับรองบัญชีของห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

¹ ข้อมูลจากสำนักงานพาณิชย์จังหวัดเชียงใหม่ ณ วันที่ 15 ตุลาคม พ.ศ. 2545

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกใช้บริการตรวจสอบและรับรองบัญชีของห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล ในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่
2. เพื่อใช้เป็นแนวทางต่อผู้สอบบัญชีรับอนุญาตและผู้สอบบัญชีภาษีอากรในการให้บริการตรวจสอบและรับรองบัญชี

นิยามศัพท์

การตรวจสอบและรับรองบัญชี² หมายถึง การตรวจสอบและรับรองงบการเงินที่จัดทำขึ้นตามพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543

ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต (CPA: Certified Public Accounting)³ หมายถึง ผู้ตรวจสอบบัญชีตามกฎหมายเกี่ยวกับการสอบบัญชี ซึ่งถือว่าได้รับอนุญาตจากอธิบดีกรมสรรพากรให้เป็นผู้ตรวจสอบและรับรองบัญชีสำหรับบริษัทและห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล

ผู้สอบบัญชีภาษีอากร (Tax Auditor) หมายถึง ผู้ขอขึ้นทะเบียนและได้รับอนุญาตจากอธิบดีกรมสรรพากรให้เป็นผู้ตรวจสอบและรับรองบัญชี เฉพาะห้างหุ้นส่วนจดทะเบียนที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายไทยที่ได้รับยกเว้นไม่ต้องจัดให้งบการเงินได้รับการตรวจสอบและแสดงความเห็นโดยผู้สอบบัญชีรับอนุญาตตามกฎหมายกระทรวงออกตามความในพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543

ห้างหุ้นส่วน หมายถึง ห้างหุ้นส่วนจดทะเบียนที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายไทยที่มีทุนจดทะเบียนไม่เกิน 5 ล้านบาท รายได้รวมไม่เกิน 30 ล้านบาทและสินทรัพย์รวมไม่เกิน 30 ล้านบาท

² สุเทพ พงษ์พิทักษ์, ภาษีปี 2001 ที่ควรทราบและผู้สอบบัญชีภาษีอากร, สมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทยสาขาเชียงใหม่และภาคเหนือตอนบน, 2544. หน้า 1

³ สมเดช โรจน์ศรีเสถียร, การบัญชีภาษีอากร, พิมพ์ครั้งที่ 6 (ปรับปรุงใหม่), กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ธรรมนิติ-เพรส, มีนาคม 2545. หน้า 43